

Deltavliegen in Nederland

Beleidsplan 2025 – 2030

Vastgesteld door de ALV op 7 november 2025

Piloten, piloten, piloten!

1. Voorwoord en uitgangspunten	2
1.1 Verantwoording en proces	2
2. Huidige situatie deltavliegen in Nederland	3
2.1 SWOT-analyse	3
Sterktes	3
Zwaktes	3
Kansen	3
Bedreigingen	4
2.2 Speerpunten beleid	4
3. Focus op werving van nieuwe piloten	5
3.1 Promotie en zichtbaarheid	5
3.2 Jongeren en vrouwen werven	5
3.3 Wedstrijdsport en topsport aantrekkelijker maken	6
3.4 Aantrekkelijke instap bij vliegclubs en KNVvL	7
3.5 Nationaal LierCentrum	7
3.6 Oefenhelling in Nederland	8
3.7 Behoud en uitbreiding soarstekken	9
4. Versterken huidige basisstructuur	10
4.1 Opleiding en begeleiding	10
4.2 Leeromgeving, examinering en brevettering	12
4.3 Veiligheid en incidentmeldingen	12
Bijlage 1: Organisatie en rol afdelingsbestuur	14
Bijlage 2: Overzicht doelstellingen en acties	16

Tijdens de ALV op 7 november 2024 is gevraagd om wat meer aandacht aan het soaren te besteden in het beleid van de komende jaren. Het Beleidsplan is hierop aangepast in hoofdstuk 3: paragraaf 3.7 Behoud en uitbreiding soarstekken. In paragraaf 4.2 is een alinea toegevoegd over een nieuwe ontwikkeling: droneslepen.

Hiermee is het beleidsplan bekrachtigd door de ALV en het formele uitgangspunt voor het beleid in de komende jaren van het Afdelingsbestuur deltavliegen.

Bestuur afdeling Deltavliegen van de KNVvL

Auteur : Nico Postma
 Fotograaf : Philip Snijder
 Datum : September 2025
 Versie : Definitief concept

1. Voorwoord en uitgangspunten

Deltavliegen de mooiste luchtsport die er is: vrij in de lucht, de wind in je gezicht en dat magische gevoel van zweven boven het landschap. Het is de luchtsport waar je het gevoel van 'vliegen als een vogel' het dichtst benadert. Toch staat onze sport in Nederland onder druk. Het aantal actieve piloten is in twintig jaar tijd teruggelopen van 650 naar 162. Scholen, clubs en vliegstekken verkeren in een kwetsbare situatie. Dat vraagt om actie.

Het afdelingsbestuur Deltavliegen van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVVl) beschrijft in dit beleidsplan 2025 – 2030 haar visie en plannen voor de komende vijf jaar, en dat onder het motto '*Piloten, piloten, piloten!*'. Hierin staat één doel centraal: *werving van nieuwe piloten*. Zonder nieuwe aanwas verdwijnt onze sport langzaam uit Nederland. Daarom richten we onze energie de komende jaren op zichtbaarheid en promotie, het verlagen van drempels en het versterken van de opleiding en vlieginfrastructuur.

Visie en plannen kunnen niet zonder een analyse van de huidige situatie en het benoemen van eventuele kansen en bedreigingen voor onze sport: zie hoofdstuk 2.

Nederlandse deltapiloten vliegen niet alleen in Nederland maar over de hele wereld waar maar mooie vliegstekken zijn. We kennen drie verschillende startmethoden in Nederland: slepen, lieren en soaren. Voor bergstarts zijn we op het buitenland aangewezen. In dit beleidsplan ligt het zwaartepunt van onze aandacht bij het vliegen in Nederland. Uiteraard heeft ons beleid ook effect op het bergvliegen door Nederlandse piloten.

1.1 Verantwoording en proces

Bij het opstellen van dit beleidsplan is gebruik gemaakt van verschillende bronnen:

- In 2024 heeft de Werkgroep Toekomst Deltavliegen in Nederland na vijf werksessies een rapport met Aanbevelingen aangeleverd. De werkgroep bestond uit 11 betrokken piloten, waarbij zowel de diverse deltavliegclubs, de deltavliegscholen en het afdelingsbestuur deltavliegen vertegenwoordigd waren, evenals de (nog enige actieve) sleeppiloot en enkele leden op persoonlijke titel.
- In het voorjaar van 2025 organiseerden de KNVVl, Delta Fly Adventures en het afdelingsbestuur delta een brede werkconferentie met vertegenwoordigers uit de gehele deltavlieggemeenschap. Doel was om samen tot concrete acties en afspraken te komen, voortbouwend op het rapport van de werkgroep.

Zodra dit beleidsplan in concept klaar is, krijgen de bij de KNVVl aangesloten deltapiloten gelegenheid om te reageren op het concept.

Wij maken ons eigen beleid, maar vallen natuurlijk ook onder het algemene beleid van de KNVVl. Wil je daar meer over weten: [Jaarplan 2025 van de KNVVl](#) en de [Luchtsportagenda 2028](#) van de KNVVl.

2. Huidige situatie deltavliegen in Nederland

Deltavliegen kent in Nederland een geschiedenis van ruim 70 jaar. Wat begon als een avontuurlijke sport voor pioniers is uitgegroeid tot een volwassen luchtsport, met moderne uitrusting, professionele opleidingen, genormeerde brevetten, en duidelijke veiligheids- en instructienormen. Veel van deze afspraken zijn vastgelegd in het Handboek Deltavliegen van de KNVVl.

2.1 SWOT-analyse

De volgende sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen kwamen naar voren uit het rapport van de Werkgroep Toekomst en de werkconferentie:

Sterktes

- Unieke vliegervaring, vrijheid en verbondenheid met natuur
- Bereikbaar voor jong/oud, man/vrouw
- Fysiek uitdagend maar mentaal verrijkend
- Veilig en elegant materiaal, up-to-date opleidingseisen
- Veel bestaande expertise onder actieve piloten
- Harde kern van gemotiveerde beoefenaars
- Beschikbare infrastructuur voor slepen, lierstarten en soaren

Zwaktes

- Lage zichtbaarheid en beperkte bekendheid in de samenleving
- Duur en langdurig opleidingstraject
- Kwetsbaarheid van sleepvliegen (weinig locaties, materieel en kader)
- Weinig instructeurs, liermensen en mentoren
- Onvoldoende sportloopbaanstructuur
- Beperkte diversiteit (weinig vrouwen en jongeren)
- Onvoldoende afgestemde interne regelgeving
- Regelgevingsdruk (Natura 2000, luchtruimwensen defensie)
- Imago van risicosport

Kansen

- Stijgende populariteit van buitensporten
- Steun en samenwerking binnen KNVVl, o.a. met afdeling paragliden
- Gevoel van urgentie vanwege het afnemend aantal piloten
- Toenemende welvaart maakt deelname betaalbaar
- Nieuwe technieken zoals elektrische lieren
- Lokale overheden open voor samenwerking en sportstimulering
- Profileren via moderne promotiekanalen

Bedreigingen

- Beperkte ruimte op grond en in luchtruim
- Weinig instroom jongeren/vrouwen; vergrijzing
- Culturele verschuivingen richting digitale recreatie
- Afnemende pilotenaantallen leiden tot vicieuze cirkel
- Clubs en scholen financieel kwetsbaar zonder nieuwe aanwas

2.2 Speerpunten beleid

De centrale opgave is glashelder: Piloten, piloten, piloten! Om de sport gezond te houden, richten we ons op de volgende speerpunten:

- Zichtbaarheid vergroten: door promotiecampagnes en evenementen meer bekendheid genereren
- Gerichte werving: jongeren en vrouwen actief benaderen en enthousiasmeren
- Nationaal lierveld: verkenning en realisatie van een centraal gelegen vliegterrein
- Samenwerking versterken: nauwere banden met KNVvL, vooral met de afdeling Paragliding
- Sportloopbaan ontwikkelen: duidelijke opleidings- en doorgroeipaden, inclusief topsportbeleid (kernploeg) en Beloftenkernploeg.

Deze speerpunten vormen de kern van het beleid voor de komende jaren en zijn vertaald naar concrete doelstellingen en acties in de volgende hoofdstukken en bijlagen.

Activiteiten van het afdelingsbestuur die vallen onder de verantwoordelijkheid van de KNVvL (zoals het voorzittersoverleg met de verschillende onderafdelingen, vertegenwoordiging in de ledenraad, meedenken over luchtruimherziening etc.) werken we in dit beleidsplan niet uit.

3. Focus op werving van nieuwe piloten

3.1 Promotie en zichtbaarheid

Om meer nieuwe deltapiloten te krijgen is een actieve, planmatige promotie en marketing noodzakelijk. Om niet met hagel te schieten, willen we, het liefst samen met de KNVvL en andere luchtsporten, een marktonderzoek laten uitvoeren hoe en waar we onze doelgroep het beste kunnen vinden en bereiken.

De KNVvL heeft in najaar 2025 een nieuw marketing- en promotieplan gereed. Wij sluiten daar zo veel als mogelijk bij aan en liften er waar mogelijk op mee. Om planmatig te werk te gaan, maken we jaarlijks een promotieplan met daarin de acties en activiteiten die dat jaar gaan plaatsvinden. Na evaluatie wordt het plan voor het volgende jaar gemaakt.

Zichtbaarheid van onze kleine sport is een groot probleem: in Nederland wordt weinig gevolgen, dus mensen zien het weinig. Vergroten van de zichtbaarheid is daarom een belangrijk doel voor onze promotie.

- *Doelstelling 1: Deltavliegen zichtbaarder maken bij een breder publiek.*

Acties:

- Aansluiten bij met KNVvL-marketing – en promotieplan (najaar 2025)
- Marktonderzoek naar bereik doelgroepen (2025)
- Jaarlijks promotieplan opstellen (vanaf 2026)
- Eventueel meedoen aan pilot VR-brillenproject van de KNVvL (2026)
- Meer media-aandacht genereren voor deltavliegwedstrijden als NK en Dutch Open (2025) en internationale topwedstrijden
- Inzetten sociale media
- Promotiefilmpjes maken voor YouTube
- Meedoen aan evenementen

3.2 Jongeren en vrouwen werven

De huidige groep piloten vergrijsst snel. We moeten dringend op zoek naar jongeren. De minimum leeftijd waarop iemand het B2-brevet mag halen en dus zelfstandig mag vliegen is 14 jaar. Veel aanwas uit de leeftijdscategorie 14-20 jaar lijkt niet reëel. We mikken bij de werving vooral op de groep 20 – 40 jaar en op meer vrouwen, want die zijn zwaar in de getalsmatige minderheid. Eind 2024 was ruim 80% van de deltalieden van de KNVvL ouder dan 40 jaar en ruim 90% was man.

- *Doelstelling 2: Netto toename van 50 nieuwe piloten (2030), waarvan minstens 10 vrouwen en 10 jonger dan 40 jaar. Peildata 1 januari 2025 en 1 januari 2030.*

Acties:

- Gerichte campagnes op scholen, universiteiten en sportverenigingen
- Promotie in samenwerking met clubs en scholen
- Opleidingsroutes inzichtelijk en aantrekkelijk maken

3.3 Wedstrijdsport en topsport aantrekkelijker maken

De meeste deltapiloten zijn recreatieve sporters. Maar al jaren is er ook een kleine groep wedstrijdporters die aan (inter)nationale wedstrijden meedoen. Wij willen de wedstrijdporters aantrekkelijker en zichtbaarder maken: dat kan nieuwe piloten aantrekken en de zichtbaarheid van onze sport vergroten.

Hoewel wij een kleine sport zijn, organiseren wij jaarlijks een NK slepen in Nederland en een open NK bergvliegen in een van de buurlanden. We faciliteren een kernploeg, waarvan de leden deelnemen aan deze NK's en andere open kampioenschappen. Daarnaast stimuleren we overige wedstrijdporters om zoveel mogelijk aan wedstrijden deel te nemen. Door samenwerking met de KNNVL, deltavliegbonden in andere landen en met andere luchtsporten, willen we de organisatie van de wedstrijdporters en topsport bij het deltavliegen professionaliseren en deelname aan de wedstrijden stimuleren.

- *Doelstelling 3: onze sportcommissie en kernploeg(begeleiding) werkt vanaf 2026 nog steeds als een organisatie van vrijwilligers, maar zo veel als mogelijk volgens een professionele standaard. De selectiecriteria voor de kernploeg(en) is transparant geformuleerd evenals de verdeling van door het afdelingsbestuur beschikbaar gestelde gelden ter stimulering van de wedstrijdporters.*

Acties:

- In overleg met de KNNVL en NOC/NSF in 2026 komen tot verbetervoorstellen voor de organisatie en begeleiding van een kernploeg en de organisatie van NK's
- In 2025 vaststellen van een nieuw selectiebeleid met als doel de doorstroming te bevorderen
- In 2025 vaststellen van een nieuwe financieringsopzet voor de wedstrijdporters, met als doel een grotere groep piloten dan alleen de kernploeg te faciliteren en te stimuleren.

Om de aanwas en doorstroming van nieuwe, jongere piloten te stimuleren is deltavliegschool DFA in 2025 een internationaal Delta Fly Talent Team (16 – 36 jaar) gestart, in samenwerking met deltavleugelfabrikant Ellipse in Frankrijk. Wij onderzoeken in hoeverre we dit initiatief kunnen ondersteunen en zelfs kunnen verbreden tot een Beloftenkernploeg.

- *Doelstelling 4: uiterlijk in 2030 is er een Beloftenkernploeg actief*

Acties:

- In 2026 opstarten overleg met scholen en clubs om te komen tot randvoorwaarden en acties om dit te realiseren.
- Verkennen van samenwerking met paragliders op dit terrein.

3.4 Aantrekkelijke instap bij vliegclubs en KNVvL

Goed functionerende clubs, waar met name het vliegen in Nederland (lieren, slepen en soaren) beoefend wordt, zijn de ruggengraat voor onze sport in Nederland. Momenteel is bijna de helft van de gebrevetteerde deltapiloten niet aangesloten bij een van de vliegclubs. Dit willen we veranderen door nieuwe piloten automatisch lid te laten worden van een van de clubs. De vliegscholen hebben hier een stimulerende en informerende rol in.

- *Doelstelling 5: Drempels lidmaatschap vliegclubs en KNVvL verlagen voor (beginnende) piloten.*

Acties:

- Nieuwe cursisten kunnen vanaf voorjaar 2025 direct aspirant-lid van de KNVvL worden tegen een symbolisch bedrag van € 11. Dit geldt eenmalig voor het kalenderjaar waarin de cursist zich opgeeft. Vanaf 1 juni 2025 krijgt elke nieuwe piloot bij het behalen van B2 van het afdelingsbestuur een bon voor 3 x slepen bij MintGroen op EHST (als ze een sleepopleiding hebben gehad) + een lidmaatschap voor een jaar bij de Buizerd (inclusief inschrijfkosten indien piloot nog geen lid was) of Plus 5 of 20 lierstarts bij De Hoekse Vliegers.
- In 2026 uitzoeken of voor nieuwe piloten het lidmaatschap van KNVvL en een club automatisch aan elkaar gekoppeld kan worden en welke randvoorwaarden we daarbij moeten hanteren.
- In 2026 samen met de clubs een actieplan opstellen om hun terrein aantrekkelijker te maken (denk aan opslagmogelijkheden voor materiaal en vleugels, toiletcabine etc.), ook voor geïnteresseerde bezoekers.
- In 2025 van de KNVvL een document of webpagina vragen waarin duidelijk en overtuigend de voordelen voor deltisten van het lidmaatschap van de KNVvL genoemd worden. What's in it for me?

3.5 Nationaal LierCentrum

Het luchtruim in Nederland is vol en staat onder druk, deels door nieuwe luchtvaartactiviteiten zoals dronevliegen, deels door uitbreiding van defensieactiviteiten. De KNVvL is gesprekspartner van het ministerie van IenW en de ILT om de belangen van de luchtsporten te behartigen.

De drie vliegclubs en Delta Fly Adventures hebben elk het gebruik van één of meerdere terreinen waar gevlogen kan worden. Deze liggen in Zeeuws Vlaanderen (Hoekse Vliegers – voor deltavliegen en paragliden), Noord Brabant: Vlijmen (De Buizerd – lieren), Drenthe: Kallenkote en Havelte (Plus5 – lieren), Drenthe: Nieuw Schoonebeek (Delta Fly Adventures – lieren) en Groningen: Stadskanaal (sleep door Rinus in 't Groen en opleidingsplek slepen van Delta Fly Adventures).

Een *Nationaal LierCentrum (NLC)* in het midden van het land is een wens die de laatste jaren regelmatig naar voren komt. Ook bij de paragliders is het realiseren van een nationaal liercentrum één van hun speerpuntprojecten.

Wat als we dat nu eens samen doen? Het zou de mogelijkheden voor het lieren én de zichtbaarheid van onze sport enorm kunnen vergroten.

- *Doelstelling 6: in 2026 duidelijkheid hebben of het haalbaar is een groot Nationaal Liercentrum in het midden van het land te realiseren, te gebruiken door individuele piloten, scholen en clubs, voor zowel deltisten als paragliders.*

Acties:

- Werkgroep opzetten samen met de afdeling paragliding (is in 2025 gestart)
- Eisen, wensen en mogelijkheden inventariseren; businessplan opstellen
- Overleg grondeigenaren en overheden.

3.6 Oefenhelling in Nederland

Voor het oefenen voor een bergstart zijn de scholen nu aangewezen op het buitenland. Een geschikte oefenhelling in Nederland kan veel tijd en geld schelen voor scholen en cursisten. Nauw contact is er met de provincie Drenthe om de VAM-berg bij Wijster te gaan gebruiken als oefenhelling door de scholen. De ontwikkelingen daar zijn gunstig. Het wachten is op een testvlucht om te beoordelen of de stek echt geschikt is.

- *Doelstelling 7: in 2025 duidelijkheid of de VAM-berg geschikt (te maken) is als oefenhelling. Zo ja: contract met de provincie Drenthe afsluiten en gebruik randvoorwaarden opstellen.*

Acties:

- Najaar 2025 testvlucht op VAM-berg
- Bij go: contract en afspraken opstellen met provincie en scholen over gebruik en eventuele aanpassingen op het terrein
- Voorjaar 2026: openingsevent organiseren op VAM-berg.

3.7 Behoud en uitbreiding soarstekken

We kennen in Nederland een aantal formeel goedgekeurde soarstekken, te weten

Langevelderslag bij Noordwijk, Zoutelande en de Slufter. Hierbij opgemerkt: het duin bij Langevelderslag is grotendeels weggewaaid en nu niet meer bruikbaar als startplek.

Daarnaast wordt er op enkele andere plekken gedoogd gesoard.

Soaren is een vorm van deltavliegen die goed zichtbaar is. Op een mooie (maar noodzakelijkerwijs winderige) dag zijn er ook vaak strandgasten/wandelaars die graag kijken naar het spectaculaire soaren. Een mooie manier dus om onze sport zichtbaarder en daardoor bekender te maken. Wellicht om ook buiten het gewone soaren om een of tweemaal per jaren een soarevenement te organiseren, waar we ook flink in gesprek gaan met belangstellenden om uitleg te geven over de sport, folders mee te geven etc.

De soarstekken staan wel onder druk. Natuurbeheer in het kader van Natura 2000 gebieden stelt eisen die niet altijd te combineren zijn met onze soarwensen. Via de KNNvL houden we dit in de gaten en proberen we onze verworven rechten te behouden.

- *Doelstelling 8: in 2026 actief, samen met KNNvL en paragliders, de soarmogelijkheden in beeld brengen en proberen de huidige soarstekken te formaliseren en wellicht uit te breiden.*

Acties:

- In 2026 overleg met paragliders en KNNvL opstarten over soarstekkenbeleid
- Promotie- en communicatiecommissie vragen na te denken over soarevenement in 2026
- In 2026 overleg met autoriteiten om soarstek bij Langevelderslag te laten herstellen.

4. Versterken huidige basisstructuur

Naast de meest urgente acties uit Hoofdstuk 3, moet er meer gebeuren. In dit hoofdstuk beschrijven we nog enkele, structurele zaken die ook voor de langere termijn belangrijk zijn.

4.1 Opleiding en begeleiding

De basisopleiding voor deltapiloten wordt verzorgd door de vliegscholen. Delta Fly Adventures verzorgt cursussen in zowel Nederland (slepen en lieren en incidenteel soaren) als in het buitenland (oefenhelling en bergvliegen). High5 verzorgt cursussen in het buitenland (oefenhelling en bergvliegen) en incidenteel soaren. Ook ervaren piloten kunnen voor extra scholing en coaching bij de scholen terecht.

Bij de clubs bestaat de mogelijkheid om beginnende piloten (B1+) in overleg met hun opleidingsinstructeur, door mentoren verder te begeleiden bij het lieren om tot B2 te komen.

Indien op de clubs gecertificeerde instructeurs aanwezig zijn, mogen deze ook de basisopleiding verzorgen. Op dit moment gebeurt dit niet. Wel zijn er initiatieven om met een andere liermethode (met behulp van een dolly) het leren lieren door gecertificeerde instructeurs aan te bieden op een club.

Voor het goed functioneren van de sport is er op allerlei niveaus (afdelingsbestuur, commissies, clubs en scholen) een gekwalificeerd kader nodig. In het Handboek staan de eisen voor een deel van het kader (instructeur, hulpinstructeur, mentor, lierman, startofficier, duopiloot) beschreven. Door het afnemend ledenaantal wordt ook het vinden van voldoende en gekwalificeerd kader lastiger. Wij zullen de komende jaren activiteiten ontwikkelen om door trainingsaanbod en coaching leden te inspireren kaderfuncties te gaan invullen.

- *Doelstelling 9: in 2030 is er voor alle onderscheiden functies voldoende kader beschikbaar en actief*

Acties:

- In 2026 in overleg met de clubs en scholen en Ivo & Rob van de Leeden met hun dollyliermethode uitzoeken hoe we meer piloten kunnen stimuleren om de lieropleiding te doen en dit dan ook te faciliteren. Samenwerken met paragliden is hierbij een optie.
- In 2026 mogelijkheden voor een pool van liermannen te onderzoeken, die bij de verschillende clubs ingezet kunnen worden.
- In 2026 in overleg met clubs en scholen uitzoeken hoe we meer (hulp)instructeurs kunnen opleiden en dit ook faciliteren.

Veel van de huidige piloten vliegen vooral in de bergen en nauwelijks in Nederland. Velen geven ook aan eigenlijk te weinig te vliegen waardoor onzekerheid over de benodigde skills (vooral de landing) ontstaat, wat weer leidt tot minder vliegen.

We willen piloten stimuleren om meer in Nederland te vliegen omdat dat leidt tot meer oefenen van de skills, waardoor ze hun sport veiliger en daardoor met meer voldoening kunnen beoefenen. Daarbij: ook in Nederland zijn er uitstekende mogelijkheden voor thermiekvliegen en overlandvliegen.

- *Doelstelling 10: van de huidige generatie piloten gaat 25% de komende jaren aanzienlijk meer vliegen in Nederland.*

Acties:

- In overleg met scholen en clubs komen tot actieplan
- Verkennen van de mogelijkheden om door de scholen op de liervelden van de clubs lierclinics te organiseren
- Verkennen van de mogelijkheden tot het opzetten van een jaarlijkse liercompetitie of een vlaklandcompetitie (lieren en slepen)
- Organiseren van sleepclinics op EHST
- Overleggen met scholen en clubs om structureel meer te soaren.

Op dit moment is er slechts één sleeppiloot actief: Rinus in 't Groen op EHST (Stadskanaal). Dat is kwetsbaar. Het slepen wordt de laatste jaren weer meer beoefend, door zowel beginnende piloten bij Delta Fly Adventures als ervaren piloten. Het lijkt verstandig om de afhankelijkheid van één sleeppiloot en één sleeptoestel (DragonFly, eigendom van Rinus in 't Groen) kleiner te maken. We gaan de komende periode uitzoeken in hoeverre we bijvoorbeeld een MLA-piloot kunnen faciliteren bij het halen van het sleepbrevet. Rinus in 't Groen is al bezig een ervaren MLA-piloot op EHST bij te scholen op de DragonFly.

- *Doelstelling 11: in 2027 hebben we minimaal één extra sleeppiloot*

Internationaal zijn er ontwikkelingen om met een drone te slepen. Dat kan een goede aanvulling zijn op het slepen met de DragonFly. In 2026 gaan we, samen met de geïnteresseerde andere afdelingen binnen de KNNvL een werkgroep opzetten om de (on)mogelijkheden van het droneslepen in Nederland in kaart te brengen. Denk aan vergunningen, verzekeringen, luchtruimeisen en – mogelijkheden, eisen aan ervaring en opleiding van een drone piloot om te kunnen en mogen slepen etc.

- *Doelstelling 12: eind 2026 heeft de werkgroep droneslepen een beeld van de formele mogelijkheden en onmogelijkheden van het droneslepen in Nederland.*

Acties:

- In overleg met Rinus in 't Groen in 2025 uitzoeken of deze extra sleeppiloot gebruik kan maken van zijn DragonFly en welke consequenties dat heeft (juridisch, onderhoud, verzekering etc.).
- Onderzoeken in hoeverre we als afdelingsbestuur Rinus juridisch en financieel hierin kunnen ondersteunen (2025).
- In overleg met KNNvL, afdeling paragliding en afdeling drones een gezamenlijke werkgroep opzetten om kansen en beperkingen van droneslepen in Nederland te onderzoeken.

4.2 Leeromgeving, examinering en brevettering

Het KNVvL Examinering Instituut (KEI) verzorgt examens en de uitgifte van certificaten/vliegbrevetten voor vele luchtporten en is ingericht volgens de kwaliteitseisen voor examens van Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA) en de Nederlandse overheid.

Het KEI ondersteunt tevens examencommissies van diverse luchtportafdelingen bij de praktische uitvoering van een examen, zo ook het deltavliegen. Bijvoorbeeld door inschrijvingen te beheren, vooropleidingen te verifiëren en uitslagen te corresponderen. De uitgifte van brevetten voor het deltavliegen verloopt ook via het KEI. De examens voor de diverse brevetten binnen het deltavliegen vallen nu niet onder de verantwoordelijkheid van het KEI, maar zijn de verantwoordelijkheid van onze eigen examencommissie. Dit is een commissie van één persoon die de examens afneemt en beoordeelt. In 2026 willen we de organisatie hiervan onderbrengen bij het KEI. De afdeling (examencommissie) houdt wel de verantwoordelijkheid voor de inhoud van de theorie en deelt deze input met het KEI. Het streven is om de examinering online te gaan doen en op veel meer momenten (bijvoorbeeld maandelijks).

- *Doelstelling 13: het hele traject van examens afnemen en beoordelen wordt in de loop van 2026 overgedragen aan het KEI.*

De verantwoordelijkheid voor het theoretisch opleiden van cursisten ligt bij de vliegscholen. Zij bieden theorielessen en literatuur aan. Binnen de KNVvL wordt gestreefd naar een moderne online leeromgeving waar overlappende theorievakken voor de verschillende luchtporten beschikbaar worden gesteld.

- *Doelstelling 14: uiterlijk eind 2027 is er een online leeromgeving actief waar deltavliegen bij is aangesloten.*

Acties:

- In 2025/2026 een tijdelijke commissie 'examens en online leeromgeving' instellen die actief met de KNVvL en met de scholen (de scholen zijn immers verantwoordelijk voor het opleiden van piloten) om de tafel gaat om dit te realiseren.
- In 2026 de teksten op de website van het KEI actualiseren.

4.3 Veiligheid en incidentmeldingen

Bij luchtporten is veiligheid een primair onderwerp en dus een belangrijk aandachtspunt voor alle geledingen binnen onze organisatie: KNVvL, afdelingsbestuur, scholen, clubs en individuele piloten. Onze Commissie Veiligheid en Techniek (zie Bijlage 1) heeft hier een belangrijke rol in: organiseren van veiligheidsdagen (verplicht voor iedereen die zijn B2 of B3 wil halen), registratie van incidenten en veiligheidsnormering voor technische uitrusting.

De KNVvL heeft een *meldingstool* dat wordt gebruikt door zweefvliegen en ballonvaren. De tool en de gedane meldingen wordt door het Analyse Bureau Luchtvaart zeer gewaardeerd.

Doel is dat de andere afdelingen ook van deze tool gebruik gaan maken, waarbij door de KNVvL zal worden ingezet op een financiële bijdrage van het Ministerie I en W vanuit het NLVP. Wij zoeken uit wat er voor nodig is om aan te sluiten bij deze werkwijze en over te stappen op deze tool.

- *Doelstelling 15: de afdeling deltavliegen gaat, als er geen grote nadelen aan blijken vast te zitten, uiterlijk in 2026 gebruik maken van de meldingstool van de KNVvL.*

Acties om deze doelstelling te bereiken:

- In 2025 overleg met bondsbureau KNVvL over randvoorwaarden en eisen voor toetreding tot deze meldingstool.
- Onderzoeken of samenwerking met paragliders op dit vlak voordelen biedt.

Bijlage 1: Organisatie en rol afdelingsbestuur

De afdeling Deltavliegen maakt deel uit van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart (KNVvL) en wordt bestuurd door een vrijwillig afdelingsbestuur. Dit bestuur wordt ondersteund door werkgroepen en commissies en werkt nauw samen met vliegclubs, vliegscholen en het KNVvL-bureau.

Taken en werkwijze van het afdelingsbestuur

Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en uitvoeren van het afdelingsbeleid. De focus ligt op het bevorderen van de sport, het faciliteren van opleidingen, het waarborgen van veiligheid, en het vertegenwoordigen van de deltavliegsector binnen de KNVvL en naar externe partners.

Het bestuur vergadert regelmatig (minimaal zes keer per jaar) en werkt op basis van een meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting. Voor specifieke taken wordt samengewerkt met commissies en tijdelijke werkgroepen. Het bestuur legt verantwoording af aan de leden tijdens de jaarlijkse afdelingsvergadering.

Het bestuur werkt met commissies en werkgroepen volgens het portefeuillehoudersmodel: de commissies hebben een grote mate van zelfstandigheid, maar stemmen nieuw beleid af met het afdelingsbestuur die hiervoor al dan niet toestemming geeft. De portefeuillehouder is de verbinder tussen het bestuur en de commissie. Minimaal één keer per jaar is de portefeuillehouder aanwezig bij een commissieoverleg. Elke commissie levert in oktober een kort jaarverslag op, dat we bij de ALV in november delen met de leden.

De commissies en werkgroepen worden bemenst door enthousiaste leden op basis van vrijwilligheid. Er is wel sprake van een reiskostenvergoeding.

Commissies en hun rol

Er zijn vier vaste commissies:

- *Commissie Veiligheid en Techniek*
 - herhaaldelijk organiseren van veiligheidsbijeenkomsten, waar piloten (bij)geschoold worden over verschillende en actuele onderwerpen, gericht op het veilig uitoefenen van de sport;
 - registreren van incidenten waarover jaarlijks gerapporteerd wordt aan het afdelingsbestuur;
 - bijhouden technische ontwikkelingen van deltavlieguitrustingen en zo nodig normen hiervoor opstellen.
- *Commissie Promotie en communicatie*
 - opstellen, uitvoeren en evalueren promotie- en communicatieplan en jaarkalender;
 - meedraaien in redactie Lift;
 - meedraaien in promotie- en communicatiecommissie van de KNVvL;
 - actueel houden afdelingswebsite.

- *Examencommissie*
 - organiseert de theorie-examens en werkt aan de overgang naar digitale examinering via KEI.
 - verantwoordelijk voor de inhoud van de examens
 - adviseert bij geschilpunten over (de uitslag van) examens aan het afdelingsbestuur
 - doet zo nodig aanbevelingen over het brevettenstelsel.
- *Sportcommissie*
 - samenstellen en begeleiden van de kernploeg (geselecteerde groep wedstrijdpijloten die voor een deel gefaciliteerd worden door het afdelingsbestuur om aan (inter)nationale wedstrijden mee te doen)
 - maken van beleidsvoorstellen over selectiecriteria voor deze kernploeg en beleidsvoorstellen over de verdeling van door de afdeling beschikbare gelden voor wedstrijdpijloten;
 - organisatie van de diverse (open) Nederlandse Kampioenschappen (slepen en bergvliegen).

Daarnaast worden er regelmatig tijdelijke commissies en werkgroepen ingesteld door het afdelingsbestuur om korte termijn projecten te realiseren.

Samenwerking met KNNVL-bureau en andere afdelingen

De afdeling onderhoudt nauwe contacten met het KNNVL-bureau in Woerden, met name voor administratieve ondersteuning, ledenadministratie, communicatie en promotie en beleidsontwikkeling. Ook wordt samenwerking gezocht met andere afdelingen, met name met de afdeling paragliding, bijvoorbeeld op het gebied van promotie, opleidingen of terreingebruik. Ook bij overkoepelende KNNVL-onderwerpen zoals Herziening luchtruim zoeken we de samenwerking met de paragliders.

Clubs en scholen

We willen onze vliegclubs en vliegscholen versterken en de samenwerking intensiveren, onder andere door het halfjaarlijkse overleg van clubs, scholen en afdelingsbestuur.

Clubs vormen het fundament van de sportpraktijk. Zij organiseren lokaal vliegactiviteiten, onderhouden terreinen, begeleiden nieuwe leden en vormen het sociale hart van de sport.

Scholen leiden nieuwe piloten op en zijn essentieel voor de instroom en dus het voortbestaan van onze sport. Wat betreft de scholen is er het spanningsveld dat zij een commercieel bedrijf zijn, terwijl de rest van de activiteiten binnen de afdeling deltavliegen gedaan wordt door vrijwilligers. Het vrijwilligerswerk koesteren we als afdelingsbestuur. We zijn er van doordrongen dat je soms ook een beroep op professionals moet doen, vanwege specifieke kennis/ervaring of vanwege tijdgebrek bij de vrijwilligers. We zijn allemaal gebaat bij groei. Daar waar wij als afdelingsbestuur een beroep doen op professionals kan daar een bescheiden vergoeding tegenover staan, mits via een offerte goed onderbouwd en via een contract vastgelegd wat de voorwaarden en prestatieafspraken zijn.

Bijlage 2: Overzicht doelstellingen en acties

Doelstelling	Acties	Jaartal/Deadline
1. Deltavliegen zichtbaarder maken bij een breder publiek	Aansluiten bij KNVvL-promotieplan; marktonderzoek; jaarlijks promotieplan; media-aandacht; social media; promotiefilmpjes; evenementen	2025-2026 en jaarlijks vanaf 2026
2. Netto toename van 50 nieuwe piloten, waarvan minstens 10 vrouwen en 10 <40 jaar	Campagnes op scholen/universiteiten; Club- en schoolpromotie; Opleidingsroutes aantrekkelijk en inzichtelijk maken	2030
3. Sportcommissie/kernploeg werkt vrijwillig maar professioneel	Verbeterplannen begeleiding (2026); Selectiebeleid vaststellen (2025); Financieringsopzet wedstrijd sport (2025)	2025-2026
4. Beloftenkernploeg actief	Overleg scholen/clubs/sportcommissie;	2030
5. Drempels lidmaatschap vliegclubs/KNVvL verlagen	Aspirant-lidmaatschap; bon voor slepen/lierstarts; automatisch club-lidmaatschap; actieplan clubs; KNVvL-voordelen inzichtelijk maken	2025-2026
6. Duidelijkheid over haalbaarheid Nationaal LierCentrum	Werkgroep; inventarisatie; businessplan opstellen samen met paragliders	2025-2026
7. Duidelijkheid of VAM-berg geschikt is als oefenhelling	Testvlucht; contract en afspraken; openingsevent	2025 -2026
8. Soarstekken formaliseren en uitbreiden	Overleg met paragliders en KNVvL Langevelderslag laten herstellen	2025 – 2026 2026
9. Voor alle kaderfuncties voldoende actief kader beschikbaar	Stimuleren lieropleiding (2026); onderzoek pool liermannen (2026); opleiding instructeurs (2026)	2030

10. 25% huidige piloten gaat meer in Nederland vliegen	Actieplan; clinics en competitie organiseren; meer soaren	n.v.t. / doorlopend
11. Minimaal één extra sleepiloot	Onderzoek i.s.m. Rinus over gebruik DragonFly en ondersteuning	2025-2027
12 Onderzoek mogelijkheden droneslepen	Werkgroep met paragliders en drones	2026
13. Examinering overdragen aan KEI	Organisatie examinering onderbrengen bij KEI en teksten op website KEI actualiseren	2026
14. Online leeromgeving actief waar deltavliegen is aangesloten	Tijdelijke commissie oprichten en met KNNVL en scholen samenwerken	2026-2027
15. Gebruik maken van KNNVL-meldingstool	Overleg met KNNVL over toetreding; samen met paragliders?	2026